

S. Jędrzychowski uda się z wizytą do Francji

Minister spraw zagranicznych PRL, Stefan Jędrzychowski uda się z oficjalną wizytą do Francji na zaproszenie ministra spraw zagranicznych tego kraju, Maurice Schumanna.

Wizyta odbędzie się w dniach od 4 do 6 maja 1970 roku. (PAP)

GLOS

WIELKOPOLSKI

POZNAN
ŚRODA
22
KWIEŹNIA
1970

Wydanie AB
Rok wyd. XXVI
Nr 94 (8138)
Cena 50 gr

Z udziałem przedstawicieli 66 bratnich partii

Uroczyste posiedzenie na Kremlu w setną rocznicę urodzin Lenina

Punktualnie o godz. 10 czasu miejscowego na Kremlu rozpoczęło się uroczyste posiedzenie poświęcone setnej rocznicy urodzin Lenina, twórcy partii komunistycznej i państwa radzieckiego, wodza światowego proletariatu.

Wspólne posiedzenie Komitetu Centralnego KPZR, Rad Najwyższych ZSRR i Federacji Rosyjskiej odbywało się w kremlowskim Pałacu Zjazdów. Na obchody jubileuszu leninowskiego przybyły delegacje kra-

jów socjalistycznych, delegacje partii komunistycznych i robotniczych, partii i organizacji narodowo-demokratycznych oraz partii lewicowo-socjalistycznych.

W sali mieszczącej 6 tys. o-

sób znaleźli się robotnicy, kolchoźnicy, działacze nauki i kultury oraz dowódcy wojskowi.

Uroczyste posiedzenie transmitowane było przez wszystkie radiostacje Związku Radzieckiego oraz przez centralną telewizję i przez „Interwizję”.

Otwierając uroczyste posiedzenie w kremlowskim Pałacu Zjazdów, Nikołaj Podgorny oświadczył:

„Zebrał się w tej sali na wielkie święto, aby uroczystość u-

Dokończenie na str. 2

Składanie wieńców w Mauzoleum Lenina

Przebywająca w Moskwie na uroczystościach 100-lecia urodzin Lenina delegacja Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej z Władysławem Gomułą i Józefem Cyrankiewiczem złożyła we wtorek wieńiec w Mauzoleum Lenina. Na szarfie wieńca z czerwonych i białych goździków widnieje napis: „W hołdzie wielkiemu Leninowi — delegacja Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej”.

W tym samym czasie wieńce u stóp Mauzoleum złożyły również delegacje innych krajów socjalistycznych przebywające na uroczystościach jubileuszu W. I. Lenina. (PAP)

M. Spychalski przyjął delegację Zw. Zaw. Pracowników Kultury

Z okazji zbliżającego się IV krajowego zjazdu Związku Zawodowego Pracowników Kultury i Sztuki przewodniczący Rady Państwa, Marszałek Polski Marian Spychalski przyjął we wtorek w Belwederze delegację działaczy tego Związku.

W toku bezpośredniej rozmowy członkowie delegacji poinformowali przewodniczącego Rady Państwa o problemach nurtujących środowiska i grupy pracownicze zrzeszone w Związku. (PAP)

Napięcie w Kolumbii

W nocy z poniedziałku na wtorek w Kolumbii wprowadzono stan wyjątkowy.

Napięta sytuacja powstała w związku z przeprowadzonymi tam w niedzielę wyborami parlamentarnymi i prezydenckimi.

Pierwsze dane wskazują, że zwycięstwo w wyborach odniósł Gustavo Rojas Pinilla przywódca partii „Ludowy Sojusz Narodowy” były dyktator Kolumbii, który sprawował władzę w latach 1953-1957 i został obalony w wyniku wojskowego zamachu stanu.

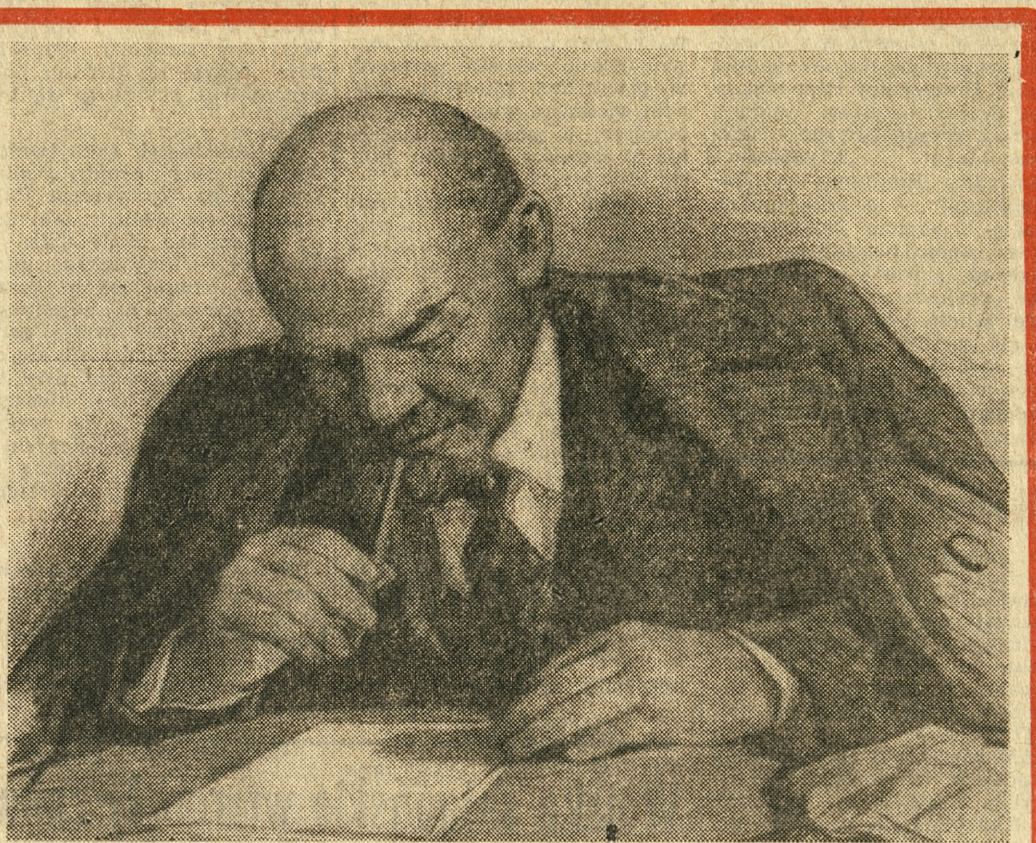
U Thant w Wiedniu

W poniedziałek przybył do Wiednia sekretarz generalny ONZ, U Thant.

U Thant weźmie udział w sesji Rady Rozwoju Przemysłowego ONZ oraz posiedzeniu Administracyjnego Komitetu Koordynującego ONZ.

Misja Kreisky'ego

Po zakończonych fiaskiem rokowańach między przedstawicielami Socjalistycznej Partii Austrii i Austriackiej Partii Ludowej w sprawie utworzenia nowego rządu federalnego, rozszerzone Prezydium Socjalistycznej Partii Austrii na propozycję przewodniczącego tej partii Bruno Kreisky'ego podjęło

1870 — 1970

Jeszcze w mrokach prehistorii ludzie nauczyli się rozniecać ogień, warzyć strawę, organizować swoje życie gromadnie. Z biegiem stuleci człowiek doskonalił swe umiejętności i wiedzę: skonstruował maszyny, obliczył nie tylko przyspieszenie spadającego jabłka, ale także tory ciał niebieskich i pocisków armatnich. Zbudował nowoczesne organizacje państwowe. Lecz mimo bujnego rozwoju nauk ścisłych, przyrodniczych i humanistycznych, nie stworzenia całych systemów religijnych, filozoficznych, ekonomicznych i politycznych — w tyle za rozwojem ludzkości pozostawała jej rzeczywistość samowładna: znajomość podstawowych praw rozwoju społecznego, a więc i umiejętności świadomego nim kierowania. I chyba właśnie dlatego niektórym filozofom świat wydawał się obłąkany, a człowiek — z góry skazany na krzywdę, klęskę i rozpacz.

Wielkość myśliciela i działacza, którego setną rocznicę urodzin dziś obchodzimy, polega przede wszystkim na tym, że twórca rozwinął naukę o prawach społecznego rozwoju i sam stanął na czele walki o nowy sprawiedliwy świat. Ta walka społeczna nie była już odruchem żywiołowego buntu, jak powstania rzymskich niewolników, średniowiecznych chłopów, tkaczy z okresu wczesnokapitalistycznego czy paraskich komunistów — jak napisał Marks — szturmujących niebo. To była walka zgodna z prawami historii, oparta na naukowych zasadach, a jednocześnie wciągająca miliony prostych ludzi.

I właśnie dlatego przyniosła ona bojownikom sprawiedliwości społecznej zwycięstwo — wpraw w Rosji, później na obszarze zamieszkałym przez trzecią część ludzkości. A perspektywę zwycięstwa socjalizmu, wyłaniającą się już nie tylko z tęsknot i marzeń, ale i z logiki rozwoju społecznego i walki klasowej, ma przed sobą, cała kula ziemską. „Nie ma takiej siły — patetycznie napisał Maksym Gorki — która by mogła przyćmić blask pochodni, wzniesionej przez Lenina w mglistej pomroce obłąkanego świata”.

Dość przed setną rocznicą urodzin wielkiego teoretyka i praktyka rewolucji studiowaliśmy jego biografię i twórczość, coraz bliżej poznawaliśmy Lenina jako twórcę partii nowego typu, przywódcę Rewolucji Październikowej, organizatora państwa radzieckiego, bojownika o pokój, przyjaciela narodu polskiego i polskiego ruchu robotniczego, orędownika naszej niepodległości.

Wydaje się jednak, że najważniejszym dorobkiem naszych obchodów leninowskich powinna stać się trwała umiejętność mądrego i aktualnego odczytywania Lenina dzisiaj, kierowania się jego nauką w twórczym rozwiązywaniu trudnych problemów budownictwa socjalizmu w naszym kraju, w każdym zakładzie pracy i środowisku. Leninizm bowiem nie jest zbiorem recept, lecz stale rozwijającą się teorią i praktyką życia społecznego, a zarazem blaskiem pochodni oświecającej drogę ku przyszłości.

Nagrody leninowskie dla uczonych i konstruktorów

Liczna grupa uczonych, konstruktorów, inżynierów związanych z badaniami przestrzeni kosmicznej, otrzymała leninowskie nagrody 1970 r.

Zdaniem naukowców radzieckich, głównym problemem kosmonautyki w chwili obecnej jest utworzenie stacji orbitalnych. Pierwsza w świecie tego rodzaju stacja została utworzona w styczniu ub. roku, kiedy statki „Sojuz-4” i „Sojuz-5” z czterema kosmonautami połączyły się i dwóch z nich przeszło z jednego pojazdu do drugiego. (PAP)

Strajk głodowy greckich więźniów

Jak donoszą z Aten, 21 kwietnia, w trzecią rocznicę zamachu wojskowego czarnych pułkowników, wszyscy więźniowie polityczni w Grecji rozpoczęli 24-godzinny strajk głodowy, by podkreślić swój sprzeciw przeciwko obecnemu reżimowi. W więzieniach greckich przebywa obecnie 1.200 więźniów politycznych. (PAP)

Akademia w Poznaniu

Wielkopolska w hołdzie Leninowi

Wczoraj, w przededniu setnej rocznicy urodzin Włodzimierza Iljicza Lenina społeczeństwo Wielkopolski złożyło hołd Wodzowi Wielkiej Rewolucji Socjalistycznej.

W godzinach popołudniowych na Cmentarzu na Cytađeli, pod pomnikiem Bohaterów i pomnikiem wzniesionym ku czci PPR-owców — symbolami bohaterskiej walki żołnierzy radzieckich i męstwa polskich

Dokończenie na str. 2

Przygotowania do rozmów NRD — NRF w Kassel

Miasto Kassel w północnej Hesji, liczące ponad 200 tys. mieszkańców, prowadzi gorączkowe przygotowania do zapowiedzianego na 21 maja drugiego spotkania delegacji rządowych NRF i NRD pod kierownictwem kanclerza Willy Brandta i premiera Willi Stoph. W „Hotelu Zamkowym” na wzgórzu Wilhelma oraz w tej części pałacu zamkowego, gdzie spotykają się budywielce delegacji, przebudowuje się pomieszczenia, odnawia fasady i drogi oraz rozbudowuje urządzenia łączności, które obsługiwać mają wielkie centrum prasowe. Dla omówienia szczegółów protokołarnych i organizacyjnych spotkania w Kassel przewidziane jest na koniec bm. spotkanie pełnomocników rządów NRF i NRD, sekretarzy stanu Sahma i Schuesslera. Są to te same osobistości, które przygotowywały rozmowy obydwu szefów rządów w Erfurcie.

Mimo iż od tego spotkania w Erfurcie, inaugurującego kontakty pomiędzy dwoma państwami niemieckimi, upłynęło już pięć tygodni, rząd bński nie zajął dotychczas stanowiska wobec siedmipunktowego programu, który wysunął premier NRD, Willi Stoph. (PAP)

LOGODA

22 bm. będzie zachmurzenie umiarkowane, okresami duże, miejscami opady przelotne. Temperatura maksymalna od 8 st. na północy do 13 st. w centrum i 15 st. na południu. Wiatry umiarkowane, okresami dość silne, z kierunków południowo-zachodnich.

Odlewnia II ruszy 1 października

Zalogi przedsiębiorstw budowlano-montażowych realizujące największą inwestycję w Wielkopolsce — odlewnię żeliwa w Śremie, zebrały się wczoraj na uroczystej masowce, by zadeklarować gotowość skrócenia o 10 miesięcy cyklu budowy II z kolei kompleksu produkcyjnego o mocy wytwórczej 25 tys. ton odlewów rocznie. Stawiają wszakże jeden warunek, że zalogi 22 różnych firm z całego kraju wytwarzających maszyny, aparaturę i inne elementy wyposażenia technicznego dla Śremu, zobowiązały się dostroić swe dostawy do wymogów harmonogramu budowy.

Zobowiązanie budowniczych śremskiej odlewni ma olbrzymie znaczenie dla ekonomiki kraju. Pracownicy Poznańskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego, „Elektromontażu”, „Mostostalu”, „Instalu”, „Prodlu” i „Ceglarskiego” — o tym wiedzą. Znają znaczenie stawianych przez siebie obiektów. Brali przecież udział w dyskusji nad projektem planu przyszłej 5-latk i kampanii ujawniania rezerw produkcyjnych. Od dwóch miesięcy radzili więc w brygadach, nad możliwościami skrócenia cyklu budowy.

Akademia w Poznaniu

Dokończenie ze str. 1

rewolucjonistów — ofiarnych realizatorów idei leninowskich, delegacje PZPR, stronnictw politycznych, rad narodowych, organizacji społecznych i zakładów pracy złożyły wieńce.

O godzinie 17-tej w Auli UAM rozpoczęła się uroczysta akademii leninowska. Otworzył ją I sekretarz KW PZPR — Kazimierz Barcikowski witając konsula ZSRR w Poznaniu — Wiktora Odinokowa, zasłużonych weteranów ruchu rewolucyjnego i robotniczego, sekretarzy KW PZPR, przedstawicieli ZSL i SD, prezydentów WRN i RN Poznania, organizacji młodzieżowych i wszystkich zebranych. Okolicznościowy referat wygłosił sekretarz KW PZPR — Czesław Kończal. Mówca na szerokim tle wydarzeń historycznych przedstawił genialną spuściznę Lenina — przewodcy rewolucji proletariackiej i budowniczego pierwszego w świecie państwa socjalistycznego. Dzieło Lenina — stwierdził sekretarz KW — wywarło i wywiera przemożny wpływ na oblicze świata. Leninizm, który jest twórczą kontynuacją idei Marksa i Engelsa, zwycięsko zdał egzamin praktyczny. Stał się wytyczną działania rewolucyjnego ruchu robotniczego na całym świecie.

Wiele uwagi poświęcił mówca znaczeniu dzieła Lenina dla dzieła naszego narodu, podkreślając na zakończenie, że podpisany przed 25 laty polsko-radziecki Układ o Pomocy. Przyjaźni i Współpracy Wzajemnej zapoczątkował między obu krajami stosunki oparte na leninowskich zasadach.

Do stwierdzenia tego nawiazał w swoim wystąpieniu konsul ZSRR w Poznaniu — W. Odinokow. Po przedstawieniu niektórych osiągnięć budownictwa komunistycznego w Kraju Rad — jako wyniku konsekwentnej realizacji idei leninowskich, stwierdził, że symbolizy to fakt, iż setna rocznica urodzin Lenina zbiega się z 25-leciem podpisania układu polsko-radzieckiego. Wskazując, że między Krajem Rad i PRL rozwija się braterska i owocna współpraca we wszystkich dziedzinach życia, mówca podkreślił jej ogromne znaczenie dla dalszego rozwoju obu naszych krajów, systemu socjalistycznego i wzmacniania sił postępu na całym świecie.

Na zakończenie konsul przeżegnał społeczeństwo Wielkopolski braterskie pozdrowienia.

Z kolei I sekretarz KW partii — K. Barcikowski na ręce konsula przekazał serdeczne życzenia dla narodu radzieckiego.

Część oficjalną akademii zakończyła się odświeżaniem „Miedzy narodów”. Po przerwie zebrani obejrżeli okolicznościowe widowisko monumentalne, które określić można jako teatr publiczny oparty na zasadzie wzajemnego przenikania się słów (recytowano m. in. fragmenty poematu Majakowskiego: „Włodzimierz Iljcz Lenin”) muzyki, światła i ruchu. Wykonawcami byli aktorzy poznańskich scen dramatycznych. (v)

Dziślejczy serwis Informacyjny odczekał Maciej Stabrowski

2 GŁOS WIELKOPOLSKI AR 22 IV 1970 Nr 94 (8138)

Atak myśliwców ZRA na obiekty izraelskie

We wtorek o godz. 13.00 zsu warszawskiego formacji myśliwców bombardujących ZRA, zaatakowały stanowiska wojskowe, obozy oraz izraelskie obiekty administracyjne na terenach leżących w północnej części Półwyspu Synajskiego oraz na wybrzeżu Morza Śródziemnego. Jak oświadczył rzecznik wojskowy ZRA, nieprzyjaciel poniósł ciężkie straty w ludziach i sprzęcie. Wszystkie samoloty egipskie, poza jednym myśliwcem bombardującym powróciły do bazy.

W poniedziałek rano komandosi Ludowego Frontu Demokratycznego Wyzwolenia Palestyny przeprowadzili zakrojony na szeroką skalę atak na Kuneitrę — największe miasto na okupowanych przez Izrael syryjskich wzgórzach Golan. O świcie wiele grup partyzantów przedostało się do miasta i zaatakowało przy użyciu rakiet główną kwaterę wojsk izraelskich na wzgórzach Golan, klub oficerski i komisariat policji. Obiekty te zostały poważnie zniszczone. Nieprzyjaciel poniósł straty w ludziach.

Po wycofaniu się z miasta komandosi wysadzili w powietrze most na drodze łączącej Kuneitrę z Hamidijach i Hurriją. Operacja trwała 4 godziny. Wszyscy komandosi powrócili do swoich baz. (PAP)

Wycieczka w kierunku Kuneitry, w której uczestniczyli członkowie Frontu Demokratycznego Wyzwolenia Palestyny, została przerwana, ponieważ w drodze powrotnej do swoich baz. (PAP)

Wojska sajsjońskie wtargnęły znów na terytorium Kambodży

Wojska armii sajsjońskiej coraz częściej biorą udział w operacjach militarnych na terytorium Kambodży, gwałcą integralność terytorialną tego kraju.

Według informacji sajsjońskiego korespondenta Agencji Associated Press, 2 tysiące żołnierzy sajsjońskich, wspieranych przez czołgi i samochody pancerne, wtargnęło 20 bm. na terytorium Kambodży. Był to już trzeci wypadek żołnierzy sajsjońskich przez granicę kambodżańską w ciągu ostatnich 7 dni. Ten nowy atak został dokonany z południowo-wietnamskiego okręgu Thuyen Binh, w odległości około 80 km na zachód od Sajgonu.

OŚWIADCZENIE DRW

Rząd Demokratycznej Republiki Wietnamu opublikował oświadczenie w związku z terrorem i okrutnymi prześladowaniami przez władze kambodżańskie osób narodowości wietnamskiej, mieszkających w Kambodży. W oświadczeniu podkreślono, że po zamachu stanu nowy rząd w Phnom Penh rozpoczął kampanię, w trakcie której zginęło setki obywateli pochodzenia wietnamskiego, a wsię zamieszkałe przez Wietnamczyków zostały ostrzelane z artylerii i ograbione. Rząd DRW — stwierdza oświadczenie — zdecydowanie potępia te niespotykane w swoim okrucieństwie akty dokonywane przez obecną administrację Phnom Penh wobec obywateli narodowości wietnamskiej i domaga się, aby administracja ta położyła kres terrorowi i masowemu morderstwu obywateli narodowości wietnamskiej.

PRZEMÓWIENIE NIXONA

Prezydent USA, Richard Nixon, wygłosił w poniedziałek wieczorem czasu miejscowego (wtorek rano godz. 3 rano czasu warszawskiego) w San Clemente (Kalifornia) przemówienie radioowo-telewizyjne na temat polityki rządu amerykańskiego w Wietnamie. Nixon po stwierdził swoje poprzednie stanowisko wyrażone w tzw. „guamskiej doktrynie”, która, jak wiadomo, stawia na „wielką namaczną” wojnę na Półwyspie Indochińskim.

Zmuszony liczyć się z opinią publiczną przed majacymi się odbyć jesienią br. wyborami do Kongresu, Nixon ogłosił za miar wycofania z Wietnamu 150 tys. amerykańskich żołnierzy i oficerów. Jednakże obiecał uczynić to dopiero do wiosny przyszłego roku.

ŚLEDZTWO W SPRAWIE MASAKRY W SONG MY

Amerykańska komisja wojskowa rozpoczęła śledztwo w sprawie jeszcze jednego oskarżonego o udział w masakrze, jakiej dokonały oddziały amerykańskie w Song My w 1968 r.

Oskarżonym jest szeregowiec piechoty, 21-letni Robert T'Souvas.

Myśli i nauki Lenina — wspólnym dobrem postępowej ludzkości

Przemówienie Władysława Gomułki w Moskwie

W setną rocznicę urodzin genialnego teoretyka i zarazem wspaniałego realizatora marksistowskiej myśli społecznej Włodzimierza Iljicza Lenina, pragnę w imieniu Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej wyrazić najgłębszą cześć i oddanie naszej partii, polskiej klasy robotniczej i całego ludu pracującego Polski dla leninowskich ideałów, dla sprawy socjalizmu, której Lenin był najwybitniejszym rzecznikiem i bojownikiem.

W dniu tej historycznej rocznicy przekazuję nasze najserdeczniejsze gratulacje dla utworzonej przez Lenina Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, dla narodów radzieckich, które wcielając w życie idee leninowskie w bohaterskiej walce i trudzie wydzwignęły swoją ojczyznę na pozycję czołowego socjalistycznego mocarstwa, uczyniły z niej siłę przewodnią ogólnoludzkiego dążenia do wolności, sprawiedliwości i pokoju.

Związek Radziecki, zrodzony z leninowskich idei i ukształtowany pod bezpośrednim kierownictwem Lenina swoim rozwojem zmienił układ sił w świecie i stworzył potężne bodźce dla dalszego rozprzestrzeniania się socjalizmu, dla powstania światowego systemu państw socjalistycznych.

Powołany przez Lenina do życia międzynarodowy ruch komunistyczny stał się najpotężniejszą siłą społeczną i polityczną naszych czasów, przez wodniakiem wszystkich ludzi pracy w walce o spełnienie ich klasowych i narodowych aspiracji.

Dziś, w stulecie urodzin Lenina, świadomi doniosłości do tychczasowych osiągnięć i siły socjalizmu oraz ogromu drogi historycznej, którą przeszliśmy — kierujemy nasz wzrok ku przyszłości, ku zadaniom i problemom, jakie niesie dzień jutrzejszy. Miarą bowiem dojrzałości naszych partii komunistycznych i robotniczych, ich jądra kierowniczego jest zdolność do kształtowania polityki dnia dzisiejszego w poczuciu odpowiedzialności za jej konsekwencje w przyszłości, polityki odpowiadającej historycznym interesom socjalizmu.

Szczególne znaczenie dla nas mają dzisiaj leninowskie ana-

lizy rosnącego wpływu postępu nauki i techniki na bieg rozwoju społecznego. Z górą pół wieku temu Lenin dostrzegł dalekosiężne konsekwencje tego procesu w tym, że zmierzając on będzie do „... obalania przegródek narodowych, tworzenia międzynarodowej jedności kapitału i życia gospodarczego w ogóle, polityki, na uki itp” oraz uzależniał samą możliwość zbudowania socjalizmu od umiejętności łączenia władzy mas pracujących i socjalistycznej organizacji społecznej z najbardziej nowoczesnymi zdobyczami nauki i techniki.

Lenin we współczesnych warunkach dalekowzrocznie od krył doniosłe znaczenie tych zmian, które obecnie do życia społecznego wnoszą rewolucja naukowo-techniczna i znamienną ją burzliwy postęp nauki, techniki i produkcji. Rewolucja naukowo-techniczna nie rozwiązała i sama przez się nie może rozwiązać żadnego z podstawowych konfliktów naszej epoki ani też uchylić żadnej istotnej sprzeczności społecznej współczesności. Z wielokrotnością z roku na rok zarówno ludzką potęgę tworzenia jak i ludzką zdolność niszczenia, rewolucja naukowo-techniczna stała się źródłem największych nadziei i zarazem największych obaw ludzkości.

Rewolucja naukowo-techniczna zastrza również wewnętrzne sprzeczności kapitalizmu, wydobywa na jaw i pogłębia dysharmonie między szczytowymi osiągnięciami nauki a beznadziejnością, pustką ideową i zdziczeniem życia społecznego, między lawinowo narastającymi możliwościami produkcyjnymi a zacołaniem gospodarczym i nędzą ludzkiego bytowania na ogromnych przestrzeniach globu, między przerażającą siłą broni niszczącej skisła a narastającą groźbą powszechnego konfliktu wojennego, zawartą w polityce imperialistycznej. Dla zażegnania tych niebezpieczeństw, które reżim skupienie w rękach imperializmu wielkiej potęgi technicznej i gospodarczej, kluczowe znaczenie posiada przyśpieszenie procesu zespłania rewolucji socjalistycznej z rewolucją naukowo-techniczną. Jest to dzisiaj główne ogniwo w łańcuchu zadań, których rozwiązanie uczyni system socjalistyczny niewyciężonym i zdecyduje o jego ostatecznym zwycięstwie.

Znane są powszechnie wielkie osiągnięcia nauki i techniki radzieckiej. Państwa światowego systemu socjalistycznego reprezentują dziś wielki potencjał naukowo-badawczy i ekonomiczny. Pełne i szybkie wykorzystanie oraz dalszy rozwój tego potencjału w dużym stopniu zależą od nowych, wyższych form współdziałania krajów socjalistycznych w skali międzynarodowej.

Lenin był niezłomnym rzecznikiem międzynarodowości i solidarności mas pracujących w walce o obalenie kapitalizmu oraz opartego na imperialistycznych zasadach współzycia narodów w warunkach socjalizmu. Dziś, w obliczu pełnego umiędzynarodowienia walki klasowej i globalnego charakteru strategii imperializmu — bardziej niż kiedykolwiek przedtem niezbędna jest międzynarodowość na jedność wszystkich państw socjalistycznych i wszystkich partii komunistycznych w walce o wolność narodów, o pokój, o postęp społeczny. Równocześnie coraz ważniejszym problemem międzynarodowemu staje się zdolność państw socjalistycznych do zespłania intelektualnych i materialnych sił swoich narodów w dążeniu do rozwoju rewolucji naukowo-technicznej i pełnego wyzwolenia potencjalnych możliwości ekonomicznego rozwoju zawartych w socjalizmie.

Towarzysze!

Lenin reprezentuje najlepsze tradycje narodu rosyjskiego, był jego największym synem i najgorętszym patriotą. Międzynarodowe znaczenie dzieła Lenina i głęboki internacjonalizm, jakim nacechowana była jego działalność, sprawiły, iż myśli i nauki Lenina należą do całej postępowej ludzkości, stały się wspólnym dobrem wszystkich narodów.

Dla wielu powodów historycznych postać Lenina, jego myśli, jego idee stały się szczególnie bliskie narodowi polskiemu. Lenin wywarł ogromny wpływ na rozwój polskiego rewolucyjnego ruchu robotniczego, był aktywnym współuczestnikiem jego wewnętrznych zmaganiach ideowych. W ciągu kilku niezwykle doniosłych lat Lenin żył i tworzył na polskiej ziemi.

W osobie Lenina sprawa jedności i solidarności rewolucyjnej Rosji i Polski znalazła swego najgorętszego i najbardziej pryncypialnego rzecznika. W pamiętnym 1905 r. spod jego pióra wyszły słowa, które na zawsze zapadły głęboko w polskie serca: „Narodziła się wolna Rosja, proletariat stoi na swym posterunku. Nie dopuści on do tego, aby boha terska Polska raz jeszcze została zdiawiona. Rzuci się sam w bój i już nie tylko za pomocą pokojowego strajku, ale z bronią w ręku powstanie do walki o wolność Rosji i Polski”.

Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa, której przewodził Lenin, zmieniła warunki wyzwolenia narodu polskiego, kierowany przezeń rząd radziecki przekreślił układy rozbiorowe.

Ze swej strony polski rewolucyjny ruch robotniczy, kierując się zasadami internacjonalizmu, żarliwie walczył w obronie kraju zwycięskiej rewolucji, nacjonalizmowi polskiej burżuazji przeciwstawiając ideę współdziałania Polski i ZSRR. Zwycięstwo dla tej idei zapewniła w walce o wyzwolenie Polski spod okupacji hitlerowskiej Polska Partia Robotnicza.

Internacjonalistyczna polityka KPZR i PZPR sprawiła, że dziś idee Lenina określają bez reszty stosunki obu naszych państw i naszych narodów. Sojusz Związku Radzieckiego i Polski Ludowej, czołowego mocarstwa socjalistycznego i największego kraju demokracji ludowej w Europie, ma kluczowe znaczenie dla stabilizacji i nienaruszalności ładu polityczno-geograficznego ukształtowanego na naszym kontynencie po II wojnie światowej. Sojusz obu naszych państw oraz jedność wszystkich państw socjalistycznych jest skuteczną zaporą wobec wszelkich prób podważenia tego ładu. Nie pozwolimy na przekreślenie rezultatów II wojny światowej.

Od przeszło ćwierć wieku leninizm wytycza kierunek historii narodu polskiego, jest jego ideowym drogowskazem. Na leninowskiej drodze budowy socjalizmu — pod przewodem partii klasy robotniczej — naród nasz znalazł ostateczne rozwiązanie dla wszystkich podstawowych problemów swego bytu, gwarancję swego bezpieczeństwa i godne miejsce w świecie, nieustanny dynamiczny postęp ekonomiki i kultury, sprawiedliwe warunki życia społecznego, jasną perspektywę przyszłości.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza kierując się leninowskimi zasadami będzie również nadal konsekwentnie realizować swoje naczelne powołanie, umacniać ustrój socjalistyczny w Polsce, grunto- wać idee socjalistyczne w sercach i umysłach Polaków, zacieśniać internacjonalistyczną więź Polski z krajami socjalistycznymi.

Niech żyje okryta chwałą leninowska Komunistyczna Partia Związku Radzieckiego!

Niech żyje ojczyzna wielkie go Lenina — Związek Radziecki!

Niech żyje i zwycięża wielkie dzieło Lenina — sprawa socjalizmu!

Niech żyje internacjonalizm proletariacki!

Sesje ministrów wspólnot europejskich

W Luksemburgu obraduje sesja Rady Ministrów wspólnot europejskich na szczeblu ministrów spraw zagranicznych. Jednocześnie odbywa się posiedzenie ministrów rolnictwa krajów EWG, omawiających sprawę utworzenia jednolitego rynku win. Następną ona wiele trudności, tak że obecnie omawia się na obydwu sesjach ten temat, starając się znaleźć kompromisowe wyjście. PAP

Uroczyste posiedzenie na Kremlu

Dokończenie ze str. 1

czcić setną rocznicę urodzin Włodzimierza Iljicza Lenina.

Z imieniem Lenina związane jest całe życie, wszystkie plany i sprawy narodu radzieckiego. Zgodnie z wytycznymi Lenina, pod kierownictwem partii leninowskiej w naszym kraju zbudowany został socjalizm. Idee Lenina podyktowały nasz naród w dniach ciężkich prób do obrony socjalistycznej ojczyzny. Sztandar Lenina rozjaśnia naszą zwycięską drogę do komunizmu. Potężny gospodarczy, zwarty politycznie, niezwykły kraj Rad z ufnością patrzy w przyszłość, krocząc w awangardzie światowego ruchu rewolucyjnego.

W dalszym ciągu członek Biura Politycznego KC KPZR, przewodniczący Rady Najwyższej ZSRR, Nikołaj Podgorny stwierdził:

„Nieustanne umacnianie pozycji socjalizmu światowego, potężny wzrost ruchu robotniczego i narodo-wyzwolenie, ogromny rozmach międzynarodowego ruchu robotniczego — oto co określa oblicze i charakter współczesnej epoki, której początek dał Wielki Październik”.

Nikołaj Podgorny gorąco powitał gości zagranicznych obecnych na uroczystym posiedzeniu.

„Cieszy nas, że możemy serdecznie powitać przedstawicieli partii komunistycznych i robotniczych krajów socjalistycznych, zdecydowanie kroczących drogą budownictwa socjalizmu”.

Nikołaj Podgorny powitał przedstawicieli 66 partii komunistycznych i robotniczych krajów kapitalistycznych i rozwijających się, przedstawicieli partii i organizacji narodowo-demokratycznych, przedstawicieli partii lewicowo-socjalistycznych, delegacji mię-

dzynarodowych organizacji demokratycznych oraz wybitnych działaczy związkowych z większości krajów świata.

Następnie uroczyste posiedzenie ogłoszone zostało za otwarte.

Dla wygłoszenia referatu „Dzieło Lenina żyje i zwycięża” udzielono głosu sekretarzowi generalnemu KC KPZR Leonidowi Breżniewowi. (O-mówienie referatu na str. 3).

Podczas posiedzenia w imieniu delegacji PZPR przemówienie wygłosił Władysław Gomułka. (Przemówienie zamieszczamy obok). (PAP)

Apel ZSRR w Komitecie Rozbrojeniowym

Radziecka delegacja zaapelowała we wtorek do uczestników obradującego w Genewie Komitetu Rozbrojeniowego, aby kontynuowali konkretną i szczegółową dyskusję nad problemem powszechnego i całkowitego rozbrojenia oraz dołożyli wysiłków w celu zapewnienia postępu w tej dziedzinie. (PAP)

33 osoby zginęły w katastrofie samolotu

We wtorek w odległości 120 km na północ od Manili uległ katastrofie i runął na ziemię samolot filipińskich linii lotniczych. Wszyscy pasażerowie i członkowie załogi w liczbie 33 ponieśli śmierć. PAP

Idee leninowskie orężem bojowników o szczęście narodów

Omówienie referatu Leonida Breżniewa

Z imieniem Lenina, inspirowanym i organizatorem Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, związany jest zasadniczo zwrot w historii ludzkości, zwrot od kapitalizmu do socjalizmu — oświadczył Leonid Breżniew.

Leonid Breżniew podkreślił: skala myśli i czynów Lenina była tak olbrzymia, tak głęboko umiała on zrozumieć i wyrazić palące potrzeby swojej epoki, że również obecnie idee leninowskie stanowią potężny oręż w rękach bojowników o szczęście narodów.

Opierając się na sile twórczej mas rewolucyjnych, Lenin stworzył teorię państwa radzieckiego jako jednej z form dyktatury proletariatu. Podstawowe zasady władzy radzieckiej, opracowane przez Lenina, zachowały swoje znaczenie dla każdego państwa ludu pracującego, zajmującego miejsce państwa burżuazyjnego. Wykazało to teraz doświadczenie rewolucji socjalistycznych w innych krajach.

Breżniew podkreślił, że w centrum uwagi Lenina zawsze znajdowała się partia — jej hartowanie, umacnianie jej szeregów. Frakcyjność i tworzenie się grup wewnątrz partii uważał on za największe zło, z którym należy walczyć zdecydowanie i bez litości.

Wiele sił Lenin poświęcił rozwojowi światowego ruchu komunistycznego, przygotowaniu politycznej armii światowej rewolucji socjalistycznej. Z jego inicjatywy została stworzona międzynarodowa komunistyczna. Stało się to punktem zwrotnym w historii światowego komunizmu.

Nie wszyscy zrozumieli i przyjęli idee Lenina o możliwości zbudowania socjalizmu w zafacowanym pod względem gospodarczym kraju, o ludności w przeważającej mierze wiejskiej, kraju znajdującym się w warunkach kapitalistycznego okrażeńia. Prawicowcy i „lewicowcy” opozycjoniści stali się narzucić kapitulankę i awanturkę koncepcje i zepchnąć kraj z leninowskiego kursu. Walka polityczna, która stała się szczególnie ostrą po śmierci Lenina, była długa i napięta. Ale idee Lenina zwyciężyły — oświadczył L. Breżniew.

Wkrótce będziemy obchodzić 25-lecie zwycięstwa nad faszystowskimi Niemcami. W przededniu tej pamiętnej daty raz jeszcze oddajemy hołd wielkiemu zwycięstwu narodu radzieckiego i jego sił zbrojnych.

Kierując się nakazami Lenina będziemy nadal umacniać obronę ojczyzny, wyposażać armię w najdoskonalszą broń. Armia nasza była, jest i będzie armią pokoju, niezawodną ostoją bezpieczeństwa wszystkich narodów oświadczył Sekretarz Generalny KC KPZR.

S poglądając na przebyta drogę, można powiedzieć: tak, nasz naród, nasza partia ma się czym chlubić, narodowi radzieckiemu przypadło w udziale wiele trudności i niedoli. Na jego barki spadła ogromna odpowiedzialność historyczna. Jednakże mężnie i nieugięcie wytrzymywał on wszystkie próby, z godnością wywalczył się ze swej wielkiej misji.

Zawsze i wszędzie, w godzinach surowych doświadczeń życiowych i zaciętych bitew, w godzinach radosnych zwycięstw i bolesnych niepowodzeń, naród nasz pozostawał wierny leninowskiemu sztandarowi, wierny swojej partii, sprawie rewolucji. Po raz pierwszy w historii cywilizacji świata socjalizm odniósł pełne i ostateczne zwycięstwo, zbudowane zostało rozwinęte społeczeństwo socjalistyczne i stworzone warunki dla pomysłu budowy komunizmu.

Następnie Leonid Breżniew omówił problemy gospodarki ZSRR. Mówca podkreślił, że gospodarka radziecka wkracza na nowy, ważny etap. Było rzeczą niezbędną opracowanie takiej polityki gospodarczej, takich metod gospodarowania, form organiza-

cyjnych i form zarządzania, które odpowiadałyby obecnemu etapowi rozwoju kraju.

Wyjątkowo doniosłego znaczenia nabiera obecnie prawidłowe ustawienie planowania. Nie ulega wątpliwości towarzysze — oświadczył Sekretarz Generalny KC KPZR — że wiele komplikacji, na jakie natrafiamy w dziedzinie gospodarki, ma swe źródło w tych lub innych niedociągnięciach w dziedzinie planowania, w niedoskonałości planów oraz w niedostatecznie dokładnym ich wykonywaniu. Dlatego też jednym z najważniejszych zadań jest stałe doskonalenie metody planowania, jest zwiększenie naukowo-technicznego i gospodarczego uzasadnienia planów, zarówno bieżących, jak też perspektywicznych.

Dzisiaj zadanie polega nie tylko na dalszym podnoszeniu wynagrodzenia za pracę, lecz także na zwiększeniu produkcji artykułów niezbędnych dla ludności, na poprawie jakości usług, na dalszym szerokim rozwijaniu budownictwa mieszkaniowego, na nowych zarządzeniach zmierzających do ochrony zdrowia ludzi pracy. Rzecz zrozumiała, że nie da się rozwiązać wszystkich tych zadań za jednym zamachem nawet, jeśli się powoła na najlepsze postanowienia. Konieczne tu są wytrwałe wysiłki całej partii, całego narodu.

Budowa komunizmu w naszym wielonarodowym kraju — oświadczył Breżniew — zakłada konsekwentną realizację linii wszechstronnego zbliżenia narodów, zacieśnienia ich wzajemnej współpracy i wzajemnej pomocy. Drogą do tego jest dalszy rozwój gospodarki i kultury wszystkich republik radzieckich, jest poprawa wzajemnej wymiany osiągnięć kultury materialnej i duchowej oraz — oczywiście — wytrwała praca w celu przezwyciężenia pozostałości nacjonalizmu i szowinizmu.

L. Breżniew zaznaczył dalej, że partia pracuje nieustannie i z całą świadomością celu nad rozwojem demokracji socjalistycznej, która jest przede wszystkim sposobem włączania milionów ludzi pracy do procesu świadomego tworzenia historii, do procesu kierowania sprawami społeczeństwa i państwa.

Przyznawane przez demokrację socjalistyczną ludziom pracy szerokie prawa w różnych dziedzinach życia społecznego łączy się organicznie z obowiązkiem obywatelskimi. To powołanie, podobnie jak sama treść praw i obowiązków, określają interesy ogólnonarodowe, interesy budowy społeczeństwa komunistycznego.

Nie zgodzimy się nigdy na taki „rozwoj demokracji”, jakim nam usilnie zalecają ideolodzy burżuazyjni i ich prawicowo-oportunistyczni pomocnicy, którzy rozprawiają o przeobrażeniu socjalizmu na swój burżuazyjny sposób. Mamy własne prawdziwe demokratyczne tradycje, które wytrzymały próbę czasu.

Naszą partię cechuje poczucie wysokiej odpowiedzialności przed narodem, głęboka pryncypialność. I za czasów Lenina, i po jego śmierci partia odważnie i otwarcie krytykowała i krytykuje błędy i niedociągnięcia. Partia ostro potępiała kult jednostki, który prowa- dził do naruszeń leninowskich norm życia partyjnego i państwowego, praworządności socjalistycznej i demokracji. Partia w sposób zdecydowany odrzuciła subiektywizm zastępując naukowe podejście do zjawisk życia społecznego — nie uzasadnioną improwizację. Partia mówi narodowi prawdę bez względu na to, jak może być ona bolesna.

Lenin duże znaczenie przypisywał rozwijaniu świadomości mas. Znaczenie pracy wychowawczej wśród mas jest szczególnie ważne obecnie, gdy toczy się ostra walka ideologiczna między socjalizmem a kapitalizmem. Mówca stwierdził, że nie wolno nie doceniać niebezpieczeństwa ideologii burżuazyjnej i rewizjonizmu. Doświadczenie dowodzi — po-

wiedział Leonid Breżniew — że na gruncie takiego niedocenia- nia mogą zakiełkować trujące ziarna ideowych wahań, apolityczności i braku pryncypialności.

W kolejnej części swego referatu Leonid Breżniew omówił politykę zagraniczną Związku Radzieckiego. Już z górą pół wieku polityka zagraniczna Związku Radzieckiego opiera się na ideach i tezach Lenina — powiedział L. Breżniew.

Wierny nakazom wielkiego Lenina Związek Radziecki również nadal będzie robił wszystko, ażeby narody krajów socjalistycznych mogły spokojnie, w warunkach pokoju, realizować wielkie dzieło budowy nowego społeczeństwa, ażeby stale umacniały się pozycje światowego socjalizmu, ściśle współpraca i bojowe zespolenie państw socjalistycznych.

Zespolona potęga krajów socjalizmu i ich aktywna polityka w obronie pokoju paraliżują agresywne dążenia imperia listów, tworzą decydującą zapórę na drodze rozpętływania przez agresorów światowej wojny rakietowo-jądrowej. Taki rezultat polityki krajów socjalistycznych jest korzystny dla całej ludzkości.

Omawiając sprawę Wietnamu Sekretarz Generalny KPZR stwierdził: bohaterstwo patriotów wietnamskich wielokrotnie przez potęgę solidarności socjalistycznej, przez szeroką pomoc ze strony Związku Radzieckiego i innych krajów socjalistycznych doprowadziło do tego, że awantura amerykańska w Wietnamie doznaje fiaska. Czyn Wietnamu trwale wejdzie do historii. Cześć i chwała bohaterstwu narodu w wietnamskim.

Poruszając sprawę wydarzeń w Czechosłowacji Breżniew oświadczył: nie mniej pouczający jest krach antysocjalistycznego spisku w Czechosłowacji. Była to podjęta przez niedobitki byłych klas wyzyskujących, sprzymierzonych z prawicowymi oportunistami i korzystającymi z poparcia światowego imperializmu zakrojona na szeroką skalę i osłonięta parawanem demagogii próba zniszczenia podstaw ustroju socjalistycznego w Czechosłowacji, odizolowania jej od bratnich krajów i zadania w ten sposób poważnego ciosu pozycjom socjalizmu w Europie. Jednakże nieugiętość marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego udaremniły niebezpieczne plany wrogów, wymierzone przeciwko wspólnym interesom socjalizmu i w wyniku ugiętości marksistowsko-leninowskiego trzonu Czechosłowackiej Partii Komunistycznej, zdecydowane działanie od danych sprawie socjalizmu Czechów i Słowaków oraz państw sojuszników, wiernych zasadom międzynarodowemu socjalistycznego

Polskie przysłowie powiada, że najtrudniej być prorokiem we własnym kraju. Gdy chodzi o proroków świata kapitalistycznego, szczególnie zaś amerykańskich, to nie można powiedzieć by stoso wali się do nieznanych im przyszłości, a przeciwnie wyróż niają się niebawem wprost de terminacją i zarazem lekcewa żą realia otaczającej ich rze czywistości. Prorokują na peł ny gaz.

Codziennie atakują wyobraż nie swych społeczeństw stosu jąc najbardziej wyrafinowane metody i wszelkie dostępne im środki masowego przekazu. Dawni prorocy kazali święcie wierzyć w przekazy sił nad przyrodzonych, a kto nie wie rzył, ten przechodził w ręce inkwizycji. Dziś, w dobie ra cjonalizmu i scientyzmu, po wołują się na przekazy kom puterów.

Ale istnieją prorocy poważ niejsi, którzy pracują w ma jestacie uniwersytetów, insty tutów naukowych i nawet au torytetów społecznych. Pracu ją powoli, skrupulatnie, sa mokrytycznie, metodycznie, są oszczędni w stawianiu hipotez, co raczej złożyć trzeba na karb taktyki a nie naukowej powa gi. Od samego początku, tj. od chwili zrodzenia się myśli o społecznym zapotrzebowaniu na futurologię kompleksową — zatem od roku 1952, kiedy to z inicjatywy prof. Gerharda Hirschefelda i grupy naukow ców z nim współpracujących została powołana do życia Ra da Studiów nad Ludzkością — wiadomo było ponad wszelką wątpliwość, że kapitalizm będą cy w obliczu gwałtownie

Gorączka futurologiczna

PRÓBNE GALOPY

wzrastających sprzeczności do maga się stworzenia zwartej alternatywy przyszłościowej. Rada Studiów nad Ludzko śc, prof. Hirschefelda nie spie szyla się. Dopiero w roku 1963 w Chicago ukazała się ob szerniejsza praca „Council for the Study of Mankind, A Record of Activities”, która jako dziesięciolecie dorobek usiłuje przedstawić taką alter natywę kapitalizmowi.

Równocześnie niemal w su kurs pospieszyli „badacze dłu gofalowi”, uważający się za „dalekowzrocznych”, z Insty tutu, który powstał w Santa Monica z inspiracji rządu. Insty tut ten w opublikowanym studium „Raport of Long Rand Forecasting Study” obwieścił wizję z zakresu technologii i zagadnień socjologicznych aż do roku 2100! W swym „Ra porcie” prorocy w Santa Moni ca uznali za priorytetowe na stępujące problemy: osiągnię cia nauki, kierunki jej rozwo ju, rola nauki we współczes nym i przyszłym społeczeń stwie, przyczyny rozwoju de mograficznego, opanowanie przestrzeni kosmicznej, auto matyzacja, przewidywanie wy buchu wojny światowej, a tak że doskonalenie systemów roz brojenia.

Jednakowoż i te badania, wychodzące zdecydowanie na

przeciw zamówieniu kapitaliz mu i jego formacji ustrojowej, mimo iż są receptą optymi styczną, to jednak ograniczają się do zreferowania rezulta tów dość wycinkowych i z te go tytułu poważnie zdezinte growanych.

Dopiero powstanie przy Ame rykańskiej Akademii Sztuk i Nauk w Bostonie — 1965 r. — Komisji Roku 2000 pod kie rownictwem socjologa z Colum bia University prof. Daniela Bella zdają się otwierać jakąś mglistą szansę dla określe nia losów przyszłego kapitaliz mu i jego przyszłościowej wer sji, oczywiście zgodnie z ocze kiwaniem i złożonym zapotrze bowaniem.

W rezultacie prac Komisji Roku 2000, które są niemal natychmiast przekazywane na masowy rynek czytelnicy, klaruje się „naukowa teza”, że kapitalizm przyszłości w swym alternatywnym stadium ma wręcz nieograniczoną przysz łość i przestanie istnieć wraz z obumarciem gatunku ludz kiego. Mało tego. Autorzy tej tak sprofetowanej tezy nau kowej, dla naszych potrzeb oczywiście przedstawionej w znacznym uproszczeniu, na podstawie ogromnego wachla rza argumentów rozumowych i dowodów de facto spektaku larnych głoszą buńczucznie, że

współczesne stadium rozwoju kapitalizmu nie jest jego ostat nim słowem, że kapitalizm na obecnym etapie akumuluje ogromne, niespożyte siły we wnętrne jeszcze nie ujawnio ne i nie wykorzystane, by je potem rozwijać, doskonalić, za mieniać w motory dalszego po stępu, że jego apogeum to sprawa przyszłości — roku 2000. Oczywiście, według tej koncepcji po przekroczeniu granicy 2000 roku przewidy wany jest „nieustający roz wój”. Podobne zadania stawia sobie obszerne studium zreda gowane przez Komisję Roku 2000 przy współpracy Insty tutu Hudsonowskiego — „Rok 2000. Podstawy do rozmyśla nia nad następnymi trzydzie stoma latami”. Głównym te matem są realne tendencje i najbliższe perspektywy roz woju. I chociaż treść pracy wy kracza (i to częstokroć znacze nie) poza ramy problematyki USA, główne jej zadanie po lega na tym, aby nakreślić ten upragniony „alternatywny obraz przyszłości” tego głów nego kraju świata kapitali stycznego. W przedmowie do tej właśnie książki prof. Daniel Bell informuje, że osiem grup roboczych, powołanych przez rzeczoną Komisję, przyjęło za założenie tezę, zgodnie z którą „Stany Zjednoczone stają się społeczeństwem postindustrial nym”.

„Jeśli chciałoby się ujawnić istotę — pisze J. Chawinson na łamach „Mirowaia ekonomika i międzynarodne otnoszenia” — różnych wariantów teorii „spo łeczeństwa przemysłowego, to na leży wymienić dwa główne jej ele menty. Z jednej strony — świa domy plagiat, który polega na tym, iż autorzy tych teorii zapożyczają od marksizmu tezę o szczegól nej roli sił wytwórczych, z dru giej zaś — typowe wulgaryzator skie ujęcie tej tezy. Sprośdzenie sił wytwórczych wyłącznie do tech niki, a równocześnie ignorowanie roli takiego czynnika, jak stosun ki produkcyjne”.

Ale te i inne przeinaczenia, zresztą przeinaczenia na wskroś tendencyjne i świado me, nie stanowią jeszcze zam kniętej do końca koncepcji przyszłej alternatywy.

Inwazja miała dopiero na stąpić.

I rzeczywiście lata 1965—70 charakteryzują się już nie tyl ko masową produkcją litera tury prognostycznej. Wspom niane lata przyniosła obfitość uzasadnień koncepcji, która eklektycznie nazywana jest „teorią całej nowej historii”. Zgodnie z tą teorią nie ważne jest to, co było, co przekazały nam pokolenia badaczy histo rii, co mówi teoria historii. Wszystko to nie pisze się w re jestr „nowej teorii”, bo to wszystko po prostu nie warte jest funta kłaków.

Intencje autorów tego naj nowszego dziecka z próbki amerykańskich futurologów są dość oczywiste: chodzi o do starczenie historycznej siły na pędowej koncepcji kapitalizmu okresu postindustrialnego albo inaczej okresu dojrzewania.

JERZY KOCHAŃSKI

TELEWIZJA

Emocje

Takich dni jak zeszłotygodniowa środa, niewiele się trafia nie tylko w telewizji, lecz w sporcie w ogóle. Zwłaszcza w polskim sporcie, którego karty nie notowały dotychczas tak wysokiego awansu aż dwóch polskich drużyn. Wyobrażam so bie, co się mogło dzieć w wielu mieszkaniach, kiedy dwukrotnie ostatnia minuta najpierw meczu, a potem dogrywki rozstrzygała o wyniku. Wyobrażam sobie, napięte do ostateczności nerwy milionów kibiców, zgromadzonych przed telewizorami. Za to Gór nik... Nawet najlepsza i najlepiej zagrana sztuka kryminalna nie rozgrzała by publiczności do tego stopnia jak to uczynił mecz Górnik. Oczywiście, mam na myśli tylko tych, którzy się spor tem interesują, przynajmniej od święta. Nie wątpię, że część tele widzów, (moim zdaniem stanowi ona zdecydowaną mniejszość), którym sport jest do tego stopnia obojętny, wybuczy radości i rozpacz kibiców traktowała jak objawy swego rodzaju obłądu. Inna rzecz, że nawet najbardziej opanowanego kibica mogło o palpitację serca przyprowadzić, iż przez cały mecz komentator nie znalazł czasu, by rzeczowo przypomnieć regulamin, by po wiedzieć telewizorom, że bramki uzyskane w dogrywce nie liczą się dla gości podwójnie, lecz normalnie.

Innego rodzaju emocje przeżywałem, kiedy w przedostatnim tygodniku społeczno-politycznym „Kraj” dowiedziałem się, że świeżo wybudowana w Warszawie na Żeraniu kosztem 118 milio nów złotych fabryka chleba jest nie tylko spartolona lecz także piecze zły chleb. Wierzyć się nie chce, że powodem tego są urządzenia przeznaczone ponoć do innego gatunku chleba niż się w tej gigantycznej piekarni piecze. A jednak...

W tym samym wydaniu „Kraju” telewizorowi dowiedzieli się też parę pikantnych i również emocjonujących faktów o głośnym już prosku do prania „E” (Enzymatyczny). Prowadzący program dziennikarz odczytał przed kamerami fragmenty listu podpisa nego przez dyrektora Polleny. Donosi on, że prawie wszystko, co napisano na opakowaniu tego poszukiwanego proszku do prania, to delikatnie mówiąc, nieprawda, bo proszek nie jest uniwersalny, lecz ma ograniczone zastosowanie, bo nie pierze sam, lecz tylko ułatwia pranie, że wreszcie trzeba go stosować ostrożnie, bo w przeciwnieństwie do informacji podanych na opakowaniu, może być szkodliwy dla tkanin. Albo więc nieprawdę napisano na pudełku, albo mija się z prawdą dyrektor. W jednym i dru gim przypadku mamy do czynienia z lekceważeniem klientów. Dyrektor twierdził dalej, że wszystkim winna prasa, która wo kół proszku „Enzymatycznego” zrobiła dużo niepotrzebnego szumu, wywołując niezdrowy, sensacyjny, sztuczny i nieuzasadnio ny popyt na ten proszek. Oto do czego dochodzi, gdy nie towar szuka klienta, lecz klient ugania za towarem. Oto skutki, gdy pra sa, radio i TV wtrącają się dyrektorowi do spraw, którymi nie po winny się zajmować, a klienci zachowują się jak nie przymierza jąc natręci czy ktoś w tym rodzaju. Wysłuchanie tego listu mogło przyprowadzić o emocje nawet ludzi o silnych nerwach.

Porzućmy jednak emocje i parę słów poświęćmy sprawom mniej denerwującym. Programy rozrywkowe, reżyserowane przez Wowa Bielickiego są nie tylko oryginalne, ale również bardzo telewizyjne; to znaczy — ich reżyser wykorzystuje wszystkie moż liwości, które mu daje technika telewizyjna i nie obawia się uroz maicania programu. Urozmaicanie to polega albo na wyprowa dzeniu widowiska w plener — jak to już nieraz widzieliśmy w poprzednich programach W. Bielickiego — albo też na łącze niu elementów śpiewu i tańca, na serio i w parodii. Wszystko charakteryzuje się tempem, a przy tym jest proste i komunika tywne. Oglądając sobotni program rozrywkowy „Już kwiecień” miało się wrażenie, że wykonawcy (prawda, niektórzy piosenkar ze nie śpiewali najlepiej) nie grają ściśle wyuczonych i wyreży serowanych ról, lecz bawią się na równi z telewizorami. Takie wy reżyserowanie — żeby się nie czuło ręki reżysera — jest dowo dem kunsztu. Jakże daleko za sobotnim programem „Już kwie cień” stał np. niedzielny koncert rozrywkowy pt. „Gra orkiestra Telewizji Katowice pod dyr. Ireneusza Wikarka”. Sztampą i nudą wiało z ekranu. Wierzyć się nie chce, że te same Katowice nada ją interesujące programy muzyczne „Słuchamy i patrzymy” Janu sza Cegiełły! Nawiasem mówiąc, repertuar ostatniej niedzieli dla przeciętnego telewizzda był nieciekawym. Nie uratował go ani film z pozytywnej i ciekawej serii „Pociągami przez świat” ani przyrodniczy film dokumentalny „Szósty kontynent”, ani „Piór kiem i węglem” profesora Zinna. Wcześniej czy później trzeba będzie niedzielny repertuar telewizyjny zmienić, wprowadzając więcej pozycji o charakterze rozrywkowym, a przynajmniej lżej szym niż obecnie.

MARIAN FLEJSIEROWICZ

PS. Autorkę listu na tematy młodzieżowe (Gracjana W. z VIII b.) proszę o skontaktowanie się ze mną — telefon 648-85 w godzinach 12 — 15 lub o osobiste przybycie do redakcji. Chętnie podejmę dys kusję.

NASZE ROZMOWY

42 lata w „Centrze”

Irena Mikulska jest wieloletnim pracownikiem poznańskiej „Centry”. Tutaj zdobywała swój obecny zawód już jako 14-letnia dziewczynka, tutaj spędziła szmat swego życia, tu też zdobyła sobie ogólny szacunek i uznanie dla pracy zawo dowej i społecznej, w organizacji związkowej. Jest odznaczona m. in. Złotym Krzyżem Zasługi. Któż zatem, jeśli nie ona, może nam opowiedzieć o historii Zakładów Wytwórczych Ogniw i Ba terii, które obchodzą teraz 50-lecie swego istnienia?

— Właściwej daty założenia ówczesnej fabryczki nikt do brze już nie pamięta, wiemy tylko, że było to w kwietniu 1919 roku. Wtedy to syn pol skiego kowala powrócił jako reemigrant z Berlina, gdzie własną pracą zdobył wyższe wykształcenie i środki, aby w niepodległej Polsce uloko wać swój kapitał w mały za kład przemysłowy. Był na swój sposób patriotą, mając fabryczkę ogniw w Berlinie, zatrudniał tam tylko Polaków, dając pracę naszym emigran tom.

Mówię o tym, aby powie dzieć jak było na początku, nasza „Centra” to przecież już tylko z nazwy kontynuacja przedsiębiorstwa pana Kacz mark. Wtedy była jedną z 17 podobnych zakładów tej bran ży. Chociaż wielkością produk cji wybiła się przed wojną, podobnie jak i dzisiejsza „Cen tra”. To już sama pamiętam, bo zaczęłam pracować w 1923 roku. Początkowo jako pomoc u majstra, potem już bezpo średnio w produkcji, przy okle janiu baterii. Było to w oddzia le na Małych Garbarach. Kiep ski obiekt, prymitywne warun ki produkcji, pracy. Zresztą bu dynek spalił się w czasie walk o wyzwolenie Poznania.

— Pracowała tam pani rów nież podczas okupacji...

— Ja tu jestem już 42 lata, z przerwą kilkumiesięczną po wyzwoleniu. Po prostu nie by ło gdzie pracować, zaczęliśmy my od odgruzowywania. Pod czas wojny Niemcy trzymali nas w fabryce po 12 godzin. Nadzór, oczywiście niemiecki, pilnował skrupulatnie wyko nywania dziennej normy. Kto chciał dla nich pracować... Ale mieli sposoby. Jak nie zdążyłam wszystkich zrobić miałam „sztrafę” — dodatko wa robotę w niedzielę.

Po wojnie „Centra” była w żółwie zniszczona, ledwie ura łowało się trochę maszyn w oddziałach przy Grochowych Łakach i na Tamie Garba rskiej. Mimo to pierwsze bate rie daliśmy już w marcu 1945 roku. Co prawda lutowano je

wtedy kolbami rozgrzewanymi na... ognisku. Poziom produk cji przedwojennej osiągnęli smy w siedem lat później. Ale od tego czasu zwiększyła się ona sześciokrotnie, zwłaszcza w ostatnich siedmiu latach, po przeprowadce do nowego ob iektu fabrycznego.

— Pracuje pani 35 lat przy oklejaniu baterii, ogniw, aku mulatorów. Jest więc skala po równa warunków pracy daw niejszych i obecnych.

— Proszę sobie wyobrazić, że w mojej pracy wiele się nie mogło zmienić. Oczywiście ma my doskonałe warunki: świa tło, wentylacja, czystość, opie ka socjalna. Ale ja tak jak dawniej, muszę kleić opakowa nie... ręcznie. W tej dziedzinie nie udało się zastosować postę pu technicznego. Natomiast w produkcji różnice są kolosal ne. Mamy nowoczesne maszy ny, taśmy. Właśnie nowa tech nika pozwoliła, że możemy produkować dzisiaj 30 rodza jów ogniw i baterii, w dużym stopniu zminiaturyzowanych, że trzy czwarte naszych wyro bów ma znak jakości, a w tym — jeden belgijski znak ja kości. Eksportujemy bowiem do 30 krajów. Sprzedaliśmy więcej niż 40 procent całej produkcji za granicę, gdyby nie potrzeby kraju. Nasze wy roby potrzebne są medycynie, meteorologii, geologii, nie mó wiąc już o posiadaczach radio odbiorników tranzystorowych, o turystach i sportowcach o świecących kampingi bate riami. Toteż produkcja niektó rych wyrobów wzrosła u nas dwudziestokrotnie od przepro wadzki do nowej fabryki, wy posażonej w najnowsze, wyda ne urządzenia.

W gabinecie dyrektora Czajki wiszą dwa nasze złote medale, zdobyte w konkursach „Wielko polska dla eksportu”. Złote me dale przyznawali też wielokroć „Centrze” organizatorzy konkur su Dobrze — Ładne — Poszuki wane na Targach Krajowych. Są jeszcze inne medale i dyplomy. Największym jednak wyróżnie niem jest chyba dla „Centry” jej obecne miejsce w skali Zjedno czenia — uchodzi tu za najlep szego, największego i najbar dziej doświadczanego wytwór cę w kraju. Niewątpliwa to zasłu

Irena Mikulska: „...Właśnie no wa technika pozwoliła, że może my produkować dzisiaj 30 rodza jów ogniw i baterii...”

Fot. — K. Przychodźki

ga wszystkich pracowników. Jest ich tu bez mała 900, w więk szości kobiet.

Jubileusz 50-lecia istnienia zak ład, który powstał nieznanego dnia w kwietniu 1919 roku, jest trudny do ulokowania w czasie. Załoga „Centry” nie pomna tej daty obchodząc więc będzie swój jubileusz 1 Maja. To też ma swo ją dobitną wymowę.

Rozmawiał: Z. S.

JAK NA NIEBIE TAK I NA ZIEMI

Widać stąd było ogródki działkowe, a w nich jedna obok drugiej, drewniane altanki. Ich kształt i wielkość określały zamożność właścicieli; skrzętnie, mimo zwolna zapadającego zmroku, uwiązali się jeszcze w swoich oddzielonych sztacheta mi ogródkach. Widok ten przywiódł mu na myśl wielką zagro dę pszczelarza, koło której przejeżdżał co dnia w drodze na lotnisko. Patrzył chwilę na drobne sylwetki, pochylone nad ko lorową od kwiatów ziemią i myślał co robić z resztą wieczoru. Postanowił najpierw wyłożyć rzeczy, ale gdy się rozejrzył po tej niezamieszkałej, wilgotnej puszcze, odeszła mu teraz i na to ochota. Nawet nie chciał mu się rozłożyć połowego łózka. Wyciągnął z torby leżącą na wierzchu książkę i usiadłszy poś rodku pokoju na ustawionej na sztorc walizce zabrał się do czytania. Nawet nie zauważył jak tuż nad nim stanął Kosowicz.

— Kryminał, co? Świetne zajęcie dla samotnych...

— Hodyra poderwał się. Niech pana ichto, doktorze. Ale pan mi napędził stracha. Właśnie pokrajanego trupa wynosili w kuftrze, a tu.

— Drzwi uchylone, cisza, raj dla złodziei, a nawet dla morderców. — Pokiwał głową i z uśmiechem rozejrzył się dookoła. — Po prawdzie, to by się tu tak bardzo nie oblowili... Jak wasze pałace? Krany ciekną, drzwi się nie domykają?

— Zgadł pan.

— Nic trudnego. U mnie to samo. A zacieki?

— Też nie stwierdziłem.

— Ma pan widać szczęście. A swoją drogą z tym są siedzstwem nie mogli lepiej wymyślić. Pozwoli pan, że pobiegnę do siebie po krzesło. We dwóch na tej walizcece byłoby nie

wygodnie. Potraktujemy to jako oficjalną wizytę. Tak nakazuje sąsiedzki protokół.

— Z własnym krzesłem?

— Nie szkodzi. Będzie to wizyta wstępna.

— Jeśli tak mówi protokół... To może ja przez ten czas skończę po coś...

— Nie trzeba. Ja jestem już zagospodarowany. Mieszkam tu o całą dobę dłużej.

Wrócił po chwili, trzymając przed sobą nakryty serwetą ta borex z płaską butelką, dwoma kieliskami i otwartą już puszką konserw.

— Widzę, doktorze, że ma pan dwa oblicza. Służbowe i pry watne. Rano wymyśla pan pilotom, że zaglądają do kieliszków, a wieczorem...

— Wiem, wiem. Chce pan powiedzieć, że jestem dwulicow cem i obłudnikiem, co? Nic bardziej błędne go. — Napełnił kieliszki, uniósł swój w górę. — Pańskie zdrowie, majorze. Na sze kawalerskie. Jesteśmy tu przecież jedyni do wzięcia. A co do tego tutaj... — wskazał na butelkę. — Wszystko trzeba ro bić z miarą, jak powiedział krawiec, bijąc swoją żonę metrem... Zupelna abstynencja, to też rzecz podejrzana. Chce pan za pryczyć?

— Nie. Wcale nie chcę! — Hodyra uśmiechnął się, teraz do piero poczuł prawdziwe odprężenie. Dawno już nie czuł się tak dobrze i swobodnie; tych kilka chwil z Kosowiczem od ra zu odmierliło jego nastrój.

— Nikt przecież nie wylewa za żołnierza. Są tylko tacy, co się nawet do jednego kieliszka nie przyznają. Z takimi to naj gorzej — stwierdził Kosowicz rozlewając ponownie. — Łata pan jutro?

— Oczywiście. Pogoda jak drut.

— No to na tym trzęcim kieliszeczku musimy skończyć. Za lecam przed spaniem mały spacer jako antidotum. Tylko, broń Boże, nie w stronę kasyna.

— Możemy wyjść razem. Będzie pan miał sumienie spokoj niejsze.

Dzisiaj decydujący mecz

Na stadionie w Strasburgu
Górniki Zabrze — AS Roma

Dzisiaj o godz. 20.30 na stadionie de la Meinau w Strasburgu rozegrane zostanie trzecie, decydujące spotkanie o wejście do finału Pucharu Zdobywców Pucharów pomiędzy Górnikiem Zabrze a włoskim klubem AS Roma.

Na to niezwykle atrakcyjne spotkanie czeka bez przesady cała Polska. Już od wielu dni czytelnicy nasi wielokrotnie informowali się w redakcji, czy będą transmisje radiowe i telewizyjne ze Strasburga. Jak już podawaliśmy, transmisje radiowe i telewizyjne rozpoczną się o godzinie 20.25. Polskie Radio nadawać będzie sprawozdanie w programie I.

Zwycięzca dzisiejszego meczu spotka się 29 bm. w Wiedniu z angielskim zespołem Manchester City. Gdyby ewentualnie mecz w normalnym czasie zakończył się remisem, a dogrywka nie przyniosła rozstrzygnięcia, to o awansie zdecydowałoby los. Sędziować to atrakcyjne spotkanie będzie Roger Machin, jeden z najlepszych arbitrów francuskich, który między innymi prowadził w Stambule mecz Galatasaray — Legia. Na jego barki też spadnie przeprowadzenie losowania w wypadku remisu.

Prognozy co do wyniku meczu Górnika — AS Roma są bardzo różne. Wiele kibiców stawia jednak na polski zespół, a największą optymistą liczą na zwycięstwo nawet różnicą dwóch — trzech bramek; to jednak nie jest chyba możliwe wobec doskonałej defensywy rzymsian. Trener Helenio Herrera zademonstrował w Chorzowie tak znakomicie ustawiony i scementowany blok defensywny, że trudno przypuszczać, aby go nie byli w stanie strzelić większą liczbę goli.

Zespół Górnika wyjechał do

Wysoka forma
łuczników

Obiecując rozpoczęcie tegoroczny sezon nasi łucznicy. Do kontrolnych zawodów w Poznaniu stanęło ponad 40 zawodników i zawodniczek. W konkurencji seniorów Wojciech Szymańczyk (Surma) w wieloboju L-AB zajął pierwsze miejsce 1104 pkt. wyprzedzając Janusza Waśkowiaka (Lesnik) 1065 pkt. oraz Tadeusza Malickiego (Surma) — 1060 pkt. W konkurencji seniorów zwyciężyła Krystyna Wojciechowska — 1046 przed Grażyną Kotlarz — 1002 pkt. (obie z Surmy). W grupie juniorów starszych wyróżnił się Roman Grzegorski (Surma) 880 pkt., w grupie młodszych Mirosław Derenowski (Surma) — 865 pkt. W grupie juniorek starszych pierwsze miejsce wywalczyła Anna Broniewska (Surma) — 832 pkt. wśród juniorek młodszych — Maria Dworczakówna (Warta) — 861 pkt.

W stolicy Hanna Brzezińska (Marmont) osiągnęła 1172 pkt. wyprzedzając Irenę Szydłowską (Drukarz) — 1148 pkt. i Marię Maczyńską (Łączność) — 1138 pkt. W sumie trójka Polek uzyskała 3458 pkt. Możliwe rekordy świata. Nie może on być uznany, gdyż zawody miały charakter indywidualny. (X)

Praca Nauka

Pomoc domowa potrzebna 4 x tygodniu. Zgłaszać się od 16 — Poznań, Sienkiewicza 11 m. 20. 23863gpr

Magistrowie przygotowują maturzystów — ośmioklasistów do egzaminów. Szamarszewskiego 21 m. 7. 19807gpr

Kupno Sprzedaż

Kanapotapeczan lub tapczan, dobrze utrzymany, kupię. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 24298g

W Mińsku zakończył się drużynowy turniej we florecie kobiet o puchar Białoruskiej SRR. Wygrała reprezentacja Moskwy. Polki zajęły 9 miejsce.

W dorocznym międzynarodowym biegu maratońskim w Bostonie startowało 1000 zawodników. Wygrał 31-letni biegacz brytyjski Ron Hill w czasie 2:10.30.

Jak wynika z prowizorycznych obliczeń, mecz Górnika z AS Roma będzie oglądać przez telewizję w zachodniej Europie ponad 35 milionów osób, z czego 25 milionów we Włoszech.

24-30 maja br. odbędzie się w Bolzano (Włochy) VIII kreglarskie mistrzostwa Europy na torach asfaltowych dla kobiet i mężczyzn.

Polski Związek Piłki Ręcznej postanowił zwiększyć grupę zawodników przygotowujących się do Igrzysk Olimpijskich do 30 osób, oraz przenieść zawodników kadry olimpijskiej występujących aktualnie w II lidze do zespołów pierwszoligowych lub zrezygnować z nich w reprezentacji.

Olimpia Poznań jest organizatorem półfinałów Pucharu Polski w koszykówce kobiet, które odbędą się w dniach 24, 25 i 26 bm. w sali przy ul. Świerczewskiego 25a. Udział w turnieju wezmą: Spółnia Gdańsk, Unia Wąbrzych, Olimpia Poznań i AZS Warszawa.

Fiński sztangista Lahdenrata ustanowił na zawodach w Bjornborgu rekord Finlandii w trójbójku w wadze superciężkiej rezultatem 580 kg. Jest to 5 wynik w historii podnoszenia ciężarów.

„Gra o wszystko”

Jak już podawaliśmy — Polska Telewizja przeprowadzi dzisiaj bezpośrednią transmisję ze Strasburga z całego trzeciego meczu piłkarskiego o awans do finału Pucharu Zdobywców Pucharów Górnika Zabrze — AS Roma, Początek — godzina 20.25.

Przed tą transmisją, o godzinie 19.55 nadany zostanie film pt. „Gra o wszystko”. Treścią filmu, zrealizowanego przez 9 operatorów filmowych TV, są obserwacje zachowania się ludzi i wydarzeń związanych z pamiętnym meczem Górnika — Roma w Chorzowie w dniu 15 kwietnia.

Obrachunek poznańskich turystów

Najbliższy piątek będzie dla poznańskich turystów dniem, w którym dokonają oni rozliczenia zadań, jakie nałożyli na zarząd Oddziału Poznańskiego PTTK przed dwoma laty, podczas poprzedniego zjazdu. Można powiedzieć, że do obecnego zjazdu poznańscy turyści przystępują z zupełnie dobrym dorobkiem.

W minionym bowiem okresie udało się zauważyć znacznie większe ożywienie w kontaktach z aktywnymi turystycznym, zrępowanym w kołach, komisjach i klubach. Zarząd uporządkował się jako tako z wieloma kłopotami natury gospodarczej i organizacyjnej mógłby być — niż poprzednio — zająć się statutową działalnością programową. M. in. w wyniku realizacji wniosków poprzedniego zjazdu i późniejszych założeń władz nadzórnych, skreślono z ewidencji 68 nieżyjących kół. Kilka z tych kół reaktywowało niedawno swoją działalność.

W dwóch ostatnich latach powstało 15 nowych kół. Obecnie oddział liczy ich już 136. W większość są to koła zakładowe. Mimo że nastąpiło zmniejszenie liczby kół, Oddział Poznański pozostaje jednak wielo nowych członków. W samym tylko 1966 r. do PTTK wstąpiło 1205 osób. Oddział (jeden z największych w kraju) liczy 9702 członków. Stan ten nie jest jednak zadowalający. Wielkie rezerwy tkwią przede wszystkim w zakładach pracy, w których do tej pory nie ma kół PTTK. Potencjał ni sojusznicy nie zawsze jeszcze rozumieją rolę PTTK w zakładzie pracy zwłaszcza w zakresie organizacji wypoczynku po pracy.

Członkowie PTTK oddziału poz-

nańskiego brali w minionym okresie żywy udział w pracach społecznych. Wartość tych prac oceniono na około 90 tys. zł. Nie mniej aktywny udział brali poznańscy turyści w obchodach m. in. 25-lecia Ludowego Wojska Polskiego, 50 rocznicy Powstania Wielkopolskiego, 25-lecia PRL, a obecnie akcentują swoją obecność w obchodach 25-lecia zwycięstwa nad faszystym oraz 100 rocznicy urodzin W. I. Lenina. Właśnie czcąc te rocznice Oddział Poznański PTTK organizuje w jesieni br. Ogólnopolski Rajd Przyjaźni z metą na poznańskiej Cytaeli.

Godne odnotowania jest uczestnictwo w imprezach oddziału licznej rzeszy młodzieży (ok. 10 tys.) z reguły niezorganizowanej. Dobrze układa się także współpraca z DKKFIT dzielnic Grunwald oraz z wojskiem (nie ma niemal imprezy bez udziału turystycznych grup żołnierskich).

Obok tych niewątpliwych osiągnięć występują oczywiście braki. Należy do nich w pierwszym rzędzie niedostateczna liczba organizatorów turystyki, a bez nich nie ma mowy o prawidłowym i szerokim rozwoju turystyki.

Te i inne sprawy zajmą zapewne gros czasu podczas plątkowych obrad poznańskich turystów. (jm)

Praca Nauka

Pomoc domowa potrzebna 4 x tygodniu. Zgłaszać się od 16 — Poznań, Sienkiewicza 11 m. 20. 23863gpr

Magistrowie przygotowują maturzystów — ośmioklasistów do egzaminów. Szamarszewskiego 21 m. 7. 19807gpr

Kupno Sprzedaż

Kanapotapeczan lub tapczan, dobrze utrzymany, kupię. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 24298g

† Dnia 21 kwietnia 1970 r. zmarł w wieku 87 lat, opatrzony Sakramentami św., mój ukochany mąż, nasz drogi ojciec, teść i dziadek, śp.

ANTONI KRYSZEK

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 24 bm. o godz. 11.55 na cmentarzu junikowskim. W głębokim smutku pograżona

żona z rodziną

Poznań, ul. Gwardii Ludowej 15 m. 7.

† Dnia 20 kwietnia 1970 r. zmarła, opatrzona Sakramentami św., przeżywszy lat 84, nasza najdroższa matka, teściowa i babcia

MARIA LISIAK

z domu GOLA

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 23 bm. o godz. 11.30 na cmentarzu górczyńskim. W głębokim żalu pograżona

córka z mężem i rodziną

24872g

† Dnia 20 kwietnia 1970 roku odszedł od nas nagle w wieku 49 lat, najdroższy i nigdy niezapomniany mąż, ojciec, syn i zięć, śp.

MARIAN BOCIAN

były więzień Fortu VII i Mauthausen.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 23 bm. o godz. 15.30 w Swarzędzu, przy ul. Poznańskiej. W głębokim smutku pograżeni

żona, synowie, ojciec i teściowa

24892g

GŁOS
WIELKOPOLSKI

Redaguje Kolegium: Marian Flejsterowicz (sekretarz redakcji), Ładusław Kaczmarek, Zbigniew Mika, Wiesław Porzycki (zastępca redaktora naczelnego), Mieczysław Skąpski, Zbigniew Szumowski, Lesław Tokarski (redaktor naczelny). A Telefon: 611-21 łączą wszystkie działy, sekretariat redakcji 657-76, w godz. od 8.30-17, redaktor naczelny 657-76, zastępca red. naczelnego 657-18, sekretarz redakcji 648-85, dział łączności z czytelnikami — informacja dla czytelników 657-18, redakcja nocna 430-73 i 453-31. A Biuro Ogłoszeń, Poznań, ul. Grunwaldzka 19, tel. 452-89 i 611-21. A Druk: Poznańskie Zakłady Graficzne im. Marcina Kasprzaka Poznań, Zwierzyniecka 3. A Redakcja nie zwraca nie zamówionych rękopisów B-2

Lokale

Pracujący poszukuje jednoosobowego, niekremującego pokoju. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 24033g.

Małżeństwo bezdzietne — poszukuje pokoju. Możliwość udzielania korepetycji. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 24879g

Zamienie mieszkanie 2 pokoje małe, nowe budownictwo, na 3 lub 2 pokoje, c. o. Dzwonić: 459-87, od 17-18. 24876g

Zamienie mieszkanie spółdzielcze M-2 z telefonem w Koszalinie, na podobne w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 24056g.

Pan pracujący, poszukuje pokoju. Zenon Mieloszyk, Żeromskiego 9, Simpo. 24578g

Młoda pani — członek spółdzielni, poszukuje pokoju, blisko tramwaju. Płatne za rok z góry. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 24432g.

Małżeństwu bezdzietnemu wynajmie pokój, zameldowanie okresowe. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23514g.

Nieruchomości

Sprzedam parcelę 1.045 m² uzbudowaną, przy tramwaju, Grunwald, do zabudowy domu bliźniaczego, na 1/4 parceli. Telefon 652-86, godz. 20-21. 22631gpr

Sprzedam dom z czynną piekarnią i ciastkarnią, wolne piętro — 3 pokoje z kuchnią, Olejniczak — Krotoszyński Wlkp., ulica Garnarska 7. 24288g

Kupię zaraz willę bliźniaczą 4-pokojową, kuchnia, łazienka, c. o., wolne bliźniacze tramwaju — od właściciela, do 450.000, — A. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 24623g.

Sprzedam dom jednorodzinny z ogrodem i budynkiem, nadającym się na warsztat. Leszno — Poznań, ul. Okrzei 38, po-

Wysokie wygrane w Toto-Lotku

W ZAKŁADACH Z DNIA 12 KWIEŚNIA BR.

— 1 000 000 złotych
w Poznaniu

ORAZ

38 razy po 9729 złotych

i to: w Poznaniu 24 — w Chodzieży 2 — w Kaliszu 2 —
w Ostrowie 2 i po jednej w Gostyniu, Jarocinie, Kępnie,
Krotoszynie, Lesznie, Międzychodzie, Pile i Szamotułach.

K2729

„RZEŻBA I STOLARSTWO ARTYSTYCZNE”

Spółdzielnia Przemysłu Artystycznego w Poznaniu
w zakładzie konserwatorsko-pożłotniczym
przy ulicy Mickiewicza nr 3

przyjmuje do KONSERWACJI I ZŁOCEŃ:

ramy, rzeźby, meble i inne sprzęty
o charakterze artystycznym i zabytkowym.

Prace są wykonywane przy użyciu surowców pochodzących przeważnie z importu, fachowo i po cenach przystępnych. Informacji udziela biuro Spółdzielni przy ul. Dąbrowskiego 78a, telefon 449-72 i 403-54. oraz punkt usługowy renowacji mebli antycznych i artystycznych przy ulicy Nowowiejskiego 17, telefon 558-15 i na miejscu w zakładzie przy ulicy Mickiewicza nr 3.

K1684

Poznańskie Przedsiębiorstwo
Handlu Sprzętem Rolniczym
„AGROMA” w Poznaniu
zawiadamia, że

w dniach od 1—31 maja br. przeprowadza

roczną inwenturę towarów

w Oddziałach:

● LESZNO, ul. Narutowicza 5b — tel. 21-07

● KONIN, ul. Poznańska 70 — tel. 41-24

Naszych Odbiorców z wyżej podanych rejonów prosimy o zaopatrzenie się w tym okresie w naszych placówkach:

● PPHSR „AGROMA” — Poznań, ul. Katowicka 1 — tel. 710-18

● PPHSR „AGROMA” — Oddział Ostrow, ul. Działowy 1b, tel. 41-84

● PPHSR „AGROMA” — Oddz. Wągrowiec, ul. Rogozińska 1, tel. 189 W2618

Zguby Różne

Kurtkę granatową „Parker” zgubiłem na „Malcie”, w niedzielę 19 kwietnia. Znalazcę dobrze wynagrodzę. Kołaczowski, tel. 545-85. 24764g

Garaż do wydzierżawienia. Grochowska 61. 24021g

Posiadam lokal, zezwolenie, branża metalowa — poszukuję wspólnika gotówką, względnie maszynami. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 23331g

Matrymonialne

Przystojny, wykształcony, młoda pania, zgrabna, inteligentna do 35 lat. Dyskretna i zwrot z dzieł zapewnione. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 22605g.

Wdowa w starszym wieku, własne mieszkanie — pozna pana do lat 70. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23538g.

Spółdzielnia Pracy
Lekarsko-Specjalistyczna w Poznaniu
ulica Wrocławska nr 6

UPRZEJMIE ZAWIADAMIA, że

laboratorium analiz lekarskich

przeniesione zostało na okres remontu
Przychodni Medycznej przy ul. Piekary 22/23

do pomieszczeń

Spółdzielczej Przychodni Medycznej przy

ul. 23 Lutego 40

LABORATORIUM CZYNNE od godz. 7-17

w soboty od godz. 7-15

K2880

Poznańska Fabryka Łożysk Toczących — zatrudni

zaraz

PRACOWNIKÓW do Straży Przemysłowej w charakterze STRAŻNIKÓW oraz DOWÓDCÓW WART.

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia w Dziale Kadr i Szkolenia Zawodowego zakładu — Poznań, Krawcowa 9. Dojazd tramwajami linii 6—8 — 19. K2569

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Oddział II w Poznaniu, ulica Traugutta 1/9 — zatrudni natychmiast:

— KIEROWCÓW z I lub II kat. prawa jazdy (z możliwością brania udziału w przewozach międzynarodowych).

— MONTERÓW SAMOCHODOWYCH.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Dziale Kadr i Pkój nr 24. K2689

Baza Sprzętu Melioracyjnego w Środzie Wlkp. — zatrudni zaraz

GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO. Warunki pracy i płacy do omówienia w dyrekcji Bazy Sprzętu Melioracyjnego — Środa Wlkp., ulica Brodowska 36, tel. 388. W2552

Zakłady Zbożowe — Miłnarskie w Kargowej, pow. Sulechów, woj. zielonogórskie — zatrudnią z dniem 1. VIII. 1970 r.

TECHNIKA o specjalizacji technologii miłnarsztwa na stanowisku KIEROWNIKA MIŁNIA. Wynagrodzenie oraz sprawa mieszkania do uzgodnienia w siedzibie dyrekcji. W2832

Dnia 19 kwietnia 1970 r. zmarł, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 75, mój najdroższy mąż, kochany ojciec, teść i dziadek, śp.

MARIAN FOLMILER

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 22 kwietnia 1970 r. o godz. 11 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pograżona

RODZINA

Poznań, Garbary 32 m. 2. 24796g

Dnia 19 kwietnia 1970 r. zmarł nasz kolega, długoletni i ofiarny pracownik

inż. mechanik

STANISŁAW NOWACZYK

odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 22 kwietnia 1970 r. o godz. 16 na cmentarzu przy ul. Lutycznej w Poznaniu.

Rodzinie Zmarłego serdeczne wyrazy współczucia składają:

Rada Zakładowa — Dyrekcja — Koło SIMP pracowników Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych w Poznaniu. K2864

Dnia 19 kwietnia 1970 roku zmarł nagle

DYONIZY GRZEŚKOWIAK

główny księgowy Wielkopolskiego Przedsiębiorstwa Hodowl i Zwierząt Zarodowych w Poznaniu, b. długoletni pracownik Państwowych Gospodarstw Rolnych. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Krzyżem Niepodległości, Krzyżem Walecznych za udział w Powstaniu Wielkopolskim, Krzyżami Zasługi.

W Zmarłym tracimy zasłużonego i długoletniego pracownika, serdecznego przyjaciela i kolegę oraz zawsze życzliwego współpracownika.

Wyrazy szczerego żalu i głębokiego współczucia Rodzinie składają:

Dyrekcja i pracownicy WPHZZ

K2863

AB GŁOS WIELKOPOLSKI 5

Nr 94 (8138) 22 IV 1970

